

Foto: Maria Johansson
Malmö stadsbibliotek

Foto: Maria Johansson
Malmö stadsbibliotek

SMBF:s
årsmöte
i Karlstad
2004

Här lånar västervikssångerskan Rebecca Hjukström den allra första boken på Sveriges första visbibliotek i Västervik av visbibliotekarie Astrid Evasdotter. FOTO: Johnny Franzén.

FASTA AVDELNINGAR

- 3. Redaktörens ruta
- 3. Ordföranden har ordet
- 7. Biblioteksstafetten
- 12. Pressklipp

I DETTA NUMMER

- 4. SMBF:s årsmöte 2004
- 5. Musik är kul!
- 6. Visbiblioteket i Västervik
- 8-10 Skivkatalogisering
- 10. Musikbiblioteksforum
- 11. Vimmel från årsmötet

MUSIK
BIBLIOTEKSNYTT

utges av Svenska musikbiblioteksförningen
Svenska sektionen av IAML,
www.muslib.se/smbf

Distr: Pia Shekhter, Musik- och teaterbiblioteket vid Göteborgs
universitet, Box 210, 405 30 Göteborg
ISSN 0283-104X

Redaktör: Åsa Wilén, Piteå stadsbibliotek,
Box 741, 941 28 Piteå
Tel. 0911-968 07
e-post asa.wilen@kf.pitea.se

Prenumerationer inkl. medlemskap:
enskilda 200:-, institutioner 300:-
Postgiro 65 21 22-3

Layout:
Johan Ögren

Välkomna till ett nytt nummer av Musikbiblioteksnytt. Som vanligt måste jag be medlemmarna om ursäkt för förseningen, men jag tröstar mig med att många välrenommerade vetenskapliga tidskrifter ligger betydligt mer efter i utgivningen än vad ert medlemsblad gör.

I detta nummer kan ni läsa om hur det var på årsmötet i Karlstad, och tack vare Maria Johanssons fantastiska insats som fotograf så kan vi även se en massa fina bilder därifrån. Tusen tack, Maria. Tyvärr kommer ni att märka att bilderna i tidningen är av varierande kvalitet, det är helt och hållet mitt fel, inte Marias. Jag har lagt ned rätt mycket arbete på just bilderna, men är helt enkelt fortfarande för okunnig för att få till dem som jag vill ha dem. Jag är ju dock endast en glad amatör, inget proffs.

I Biblioteksstafetten får vi en presentation av Stadsbiblioteket i Göteborg, och på sidorna som följer skriver Christel Rosenborg om en temadag om skivor och skivkatalogisering. En aning sent kan ni också läsa om invigningen av Visbibliote-

ket i Västervik, vi passar på att önska dem lycka till i fortsättningen!

Nästa nummer blir ett dubbelnummer, och beräknas utkomma i november/december. Detta beror på att er redaktör ska få barn i augusti, och vet att varken spädbarn eller tidningar är något man kan fixa med vänsterhanden, de kräver båda full uppmärksamhet.

Slutligen vill jag önska er alla en trevlig sommar, och så hörs vi igen om ett halvår.

Foto:
Maria Johansson

Ordföranden har ordet

Ack, Värmeland du sköna...

av Veslemøy Heintz
ordförande i SMBF

Utanför mitt kontorsfönster här i Stockholm har våren länge varit i antågande. Fönstren vetter mot söder och det bildas ett skyddat och varmt mikroklimat längst väggen. Så snart isen försvann på Karlbergskanalen – och med den vinterns ivriga skridsko- och skidåkare – började videbuskarnas knoppar att brista, och även björkarna tjuvstartade på solväggen.

Inspirerad av bladutvecklingen hade jag tänkt skriva en liten betraktelse över våren i musiken, men kom inte längre än till Frühlingsrauschen. Denna vårflod, som för mig utgör någon slags klangbotten i mina minnen från skolårens elevkonserter vid vårterminens slut.

Våren innebär inte bara skir grönska, utan också en av årets höjdpunkter: SMBF:s årsmöte! I år förlagt till Sveriges solrikaste (?) stad, Karlstad. Årsmötet börjar som ni vet med formalia, inte speciellt spännande, men nödvändigt. Det är faktiskt den enda gången på året som medlemmar och styrelse kommer i direktkontakt med varandra. Tack vare en effektiv sekreterare och skattmästare, som har sina papper i ordning, brukar det hela löpa på rätt smidigt. Och utan en hårt arbetande valberedning och våra revisorer skulle vi stå oss slätt. Stort tack skall ni ha för er insats.

Föreningen försöker förena nytta med nöje. Varje år bjuder vi in en föreläsare – och försöker även ordna ett museibesök. I år hade vi valt som tema Musikskolorna och folkbiblioteken. Per Sjöberg, som är ordförande i Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMoK), presenterade sin organisation. Birgitta Sparre, musikbibliotekarie från Ingesund, och därtill lärare vid Musikskolan i Karlstad, berättade om samarbetet mellan musikavdelningen på Karlstads stadsbibliotek och Musikskolan. Både vi och SMoK hoppas det goda exemplet från Karlstad kan inspirera till samarbete i andra kommuner.

Ett stenkast från Karlstad stadsbibliotek ligger Värmlands museum, med en spännande musikavdelning. Som avslutning på årsdagen berättade Karin Eriksson, musikantikvarie, om sitt mångskiftande arbete, från katalogisering och indexering till inspelningar och utställningsverksamhet.

Och hur var det nu med solen i Karlstad? Jo, den sken så vackert genom molnen när dagen började, men när vi lämnade museet, hällde regnet ned!

ÅRSMÖTE 2004

GICK AV STAPELN I KARLSTAD

av Inger Jullander

Musik- och Teaterbiblioteket i Göteborg

Foto: Maria Johansson

I april, närmare bestämt tisdagen den 20:e, var det dags för Svenska musikbiblioteksförningens årsmöte, som i år ägde rum på Karlstads stadsbibliotek. Vi, ett 40-tal personer, välkomnades en solig dag med förmiddagskaffe och därefter var det dags för årsmötet. Efter detta fick vi en visning av biblioteket. Det hade trevliga skyltar som t ex ”Sveriges musikbibliotekarier hälsas välkomna av Karlstads stadsbibliotek”. Överhuvudtaget var det mycket tydliga skyltar, något som ju är viktigt på ett bibliotek.

Det fanns ett speciellt rum, Värmlandsrummet, med bl a litteratur om Värmland och av värmländska författare. Rummet hade tidigare varit läsrum och var ljus och rymligt med fönster utåt åt två håll. Det fanns också en särskild avdelning för släktforskning, där man kunde hitta många mikrofilmer. På biblioteket använder man sig av återlämningsautomater som sparar många lyft och dessutom grovsorterar det som lämnas, i t ex barnböcker, skönlitteratur och deckare. Musikavdelningen, som är en av Sveriges äldsta, var imponerande, med bl a många ensemble-noter prydligt sorterade i pappär.

En härlig lunch äts på Värmlands museum, där vi också fick en visning senare. Efter lunchen hörde vi Birgitta Sparre och Per Sjöberg berätta om sin vision om samarbete mellan kulturskolor och kommunala bibliotek. Birgitta Sparre är bibliotekarie på Ingesunds musikhögskola och också gitarrlärare i Karlstads kulturskola, och Per Sjöberg är ordförande i SMOK – Sveriges Musik- och Kulturskoleråd. Ett av rådets mål är att ”främja samarbetet mellan musik- och kulturskolorna samt mellan dessa och andra skolformer och institutioner i samhället”. Birgitta och Per berättade om hur det hittills hade fungerat i Karlstad. Det gjordes en jämförelse med idrottsrörelsen som ju är mycket välorganiserad och därför kan ge stor tyngd åt sina åsikter. Inom kultursektorn skulle man ha mycket att vinna på att samla ihop de krafter som finns. Det är så många som 350.000 barn och ungdomar (7-18 år) som varje vecka har kontakt

med kulturskolan. På vissa håll erbjuds också vuxna att delta.

Musikskolorna har från 40-talet till 90-talet sett ganska lika ut. På 90-talet började aktiviteterna också omfatta teater, bild, dans och media, och många har bytt namn till kulturskola. Nu jobbar man ihop med grundskola, kulturföreningar, bibliotek och andra kulturaktörer. Målen är bl a att medverka till att utveckla barns och ungdomars identitet, omvärldsorientering och kreativitet, kulturella upplevelser och en meningsfull fritid, utveckla amatörculturen samt förbereda för yrkesinriktade studier.

Ett område där ett konkret samarbete skulle kunna ske, gäller inköp och katalogisering av noter. Om kulturskolans noter läggs in i bibliotekets databas, vet man precis var noterna finns, och kulturskolan skulle slippa göra ett eget system för katalogisering och utlåning, vilket spar tid. Tid är ju som bekant pengar. Fördelarna för folkbiblioteket är bl a att personalen har mycket kontakt med lärarna i kulturskolan som med sina gedigna musikkunskaper kan hjälpa till vid inköp. Dubblettinköp skulle lättare kunna undvikas. Om en efterfrågad not finns på kulturskolan, kunde en låntagare hänvisas dit. I Karlstad fungerar det dock inte riktigt så (än?), det är bara i undantagsfall som allmänheten får låna från kulturskolan. Men man kan söka noterna i bibliotekets databas och få möjlighet att titta på dem. Detta är ett område som går att utveckla mycket, för att få så mycket musik som möjligt spelad, och är något som vår förening kommer att arbeta vidare med.

Sedan fick vi en visning av musikarkivet i Värmlands museum. Det var musikarkivarie Karin Eriksson som berättade och visade bl a trådbandspelare och databasen Fiol där inspelningar (mest traditionell folkmusik) katalogiseras. Dagen avslutades i hållande regn, och för de som så ville, med middag och ett operabesök. Värmlandsoperan gav ”En herrgårdssägen” av Lars-Åke Blom.

MUSIK ÄR KUL!

LYCKAD KURSDAG I KARLSTAD

av: Birgitta Sparre
Musikhögskolan i Ingesund, biblioteket

Dagen efter årsmötet – den 20 april – arrangerade SMBF (med Inger E. och undertecknad som organisatörer) och länsbiblioteket i Värmland en heldag för bibliotekarierna som vill bättra på sina musikkunskaper. Målet var en mycket grundläggande kurs och det tycker jag nog att vi lyckades med. Deltagarna kom från spridda håll i landet alltifrån Vetlanda, Helsingborg upp till Kramfors.

Dagen började för mig som organisatör lite svettigt med en ljudanläggning som inte accepterade brända skivor!!! Hur som helst så löstes det på för tillfället

Hanna Holmedal alla deltagare ner till Universitetsforum där föreläsning om termer, förvärvskanaler samt informationskompetens med Anders Lönn väntade. Universitetsforum är en gammal banksal, tidigare inrymdes Wermlandsbanken där. Salen är mycket stilig med höga valv men har en problematisk akustik för tal. Anders lyckades dock bra både med att bli hörd och göra en mycket intressant föreläsning. För de som har hållit på mycket med musik så är det självklart vad ett stort partitur är, ett studiepartitur, klaverutdrag, olika sättningar på sånger är osv men detta kan ofta ställa till problem för ”gemene man”. Samma sak gäller när det

Foto: Maria Johansson

bästa sätt tack vare hjälpsamma kollegor från Karlstad. Efter detta var det skönt att kunna sjunka ner i en stol i sessionssalen på stadsbiblioteket och lyssna till en väldigt bra föreläsning av Per-Erik Brolinson. Föreläsningen handlade om stil- och genre etiketter inom musiken och naturligtvis var det en mängd musikexempel för att åskådliggöra detta. Det var mycket intressant och allt går inte att ta upp här, ett exempel ur föreläsningen var de olika varianterna av symfoni och dess utveckling som musikhistorien har bjudit på. Allt från Gabrielis – Symphoniae Sacrae(1597) ; Mozart – Jupitersymfonin(1788) ; Mahler – Symfoni nr. 2(1894) ; Berio – Sinfonia(1969) m.m. En mycket intressant föreläsning som jag hoppas att alla musikbibliotekarierna kan få ta del av vid tillfälle.

Lunchen intogs på museet även denna dag (vi åt där på årsmötet också) efter lunchen ledde Karlstadsbon

handlar om förvärv av noter. Anders klarade ut dessa begrepp mycket föredömligt tydligt och bra.

Sist på dagen kom en session med informationssökning och då fick vi också en liten förhandstitt på nya Libris hur det kommer att se ut.

Efter en heldag om musik återvände alla deltagare var och en till sitt med mer kunskap om musik samt även ett kompendium som vi hade sammanställt med termer, förvärvskanaler, Internetadresser, tonartsnycket m.m. Det finns ett stort sug efter sådana här kurser märkte jag när jag tog emot anmälningar, gissningsvis så är det inga problem med att ge fler kurser av det här slaget med jämna mellanrum.

Första visboken utlånad på Sveriges första visbibliotek!

Pressmeddelande från Ivar Sjögren,
Visstaden Västervik

Vissamlingarna i Västervik invigdes av Finn Zetterholm

Lördagen var en historisk dag i småländska visstaden Västervik.

De nya Vissamlingarna invigdes av vissångaren Finn Zetterholm och den första visboken lånades ut på Sveriges första visbibliotek!

De nya VisSamlingarna i Västervik består av Sveriges första renodlade visbibliotek samt ett helt nytt nationellt arkiv för den svenska visan.

Invigningen av det nya visbiblioteket och arkivet på lördagen var fullsatt av visintresserade.

En av dem, Rebecca Hjukström, sångerska i bandet Abalone Dots, lånade den allra första boken.

- Hon lånade ”Stora önskesångboken nr 4” som därmed blev den första bok vi lånat ut, berättar en glad visbibliotekarie Astrid Evasdotter som nu ser framtiden an med tillförsikt för sitt visbibliotek:

- Nu hoppas jag verkligen att många visintresserade i landet hör av sig hit med sina frågor och sätter oss i arbete. Och jag hoppas att västervikarna gör visbiblioteket till en del av sin vardag.

Nationellt kunskapscentrum kring visan

Bland dem som var med på invigningen fanns Svensk visarkivs legendariska tidigare chef Märta Ramsten som även

varit sakkunnig i förberedelserna.

VisSamlingarna ingår i satsningen på ett nationellt kunskapscentrum i Västervik kring det svenska kulturarvet visan.

Visbibliotekets vision är att bli Sveriges mest kompletta bibliotek för den svenska visan. Ambitionen är att bli ett nationellt referens- och servicebibliotek som ska kunna nås och utnyttjas av hela landets visintresserade allmänhet. Här kan den visintresserade låna CD-skivor, noter och böcker antingen på plats eller genom fjärrlån, samt lyssna på de musiksamlingar som finns i lokalen. Här finns dator för informations-sökning och en kaféhörna.

- Vi vill finnas till hands för alla visintresserade i hela Sverige. Vi vill fungera som en resurs för såväl yrkesutövande vismusiker som för den visintresserade allmänheten. Har vi inte den efterfrågade titeln hemma tar vi reda på var den finns. Vi ska vara det självklara valet när det gäller vissökning inom alla viskategorier, här finns kompetensen, säger visbibliotekarie Astrid Evasdotter.

Arkiv för visor

Samtidigt med Visbiblioteket invigdes även arkivdelen av Vissamlingarna, som arbetar med den traditionella trubadurvisan från Bellman fram till våra dagars moderna visa. Arkivets uppgift

är att samla in, dokumentera och bevara visan och dess artister, men också att tillgängliggöra detta material.

Uppbyggnaden och arbetet sker i nära samarbete med Svenskt visarkiv i Stockholm.

- Vi tar gärna del av material som finns i enskilda personers ägo, t ex gamla handskrivna visböcker, noter, visinspelningar, bilder eller annat. Vi kan förvara material som överlämnas i vår vård på ett säkert sätt som gör att materialet bevaras för eftervärlden, säger visarkivarie Marcus Brännström.

VisSamlingarna är ännu en byggsten i arbetet med att göra Västervik till ett nationellt centrum för den svenska visan.

Sedan 1966 finns VisFestivalen i Västervik, närmast nationalscen för den svenska visan.

Sedan 2002 finns VisSkolan Västervik i centrala Västervik - en ettårig utbildning för vissångare och singersongwriters med Gamleby Folkhögskola som huvudman.

Från 2004 finns nu alltså även VisSamlingarna med arkiv och visbibliotek i Västervik

Och mera är på gång, bl a ett visans eget hus, allt i visans tecken i visans egen stad Västervik i Kalmar län i nordöstra Småland.

Frågor om VisSamlingarna?

Visbibliotekarie Astrid Evasdotter
0702 - 40 25 49 eller
visarkivarie Marcus Brännström
0702 - 41 23 91.
E-post: visstaden@vastervik.se

Frågor om VisStaden?

Gunnar Boman 0490-88901,
Andrea Brändström 0490-88050,
Johanna Noukkodenmäki 0490-88975, 0702-904847,
Claes Brunius 0703-481789,
Ivar Sjögren 0705-157801

VisSamlingarna på nätet: <http://www.vissamlingarna.se>
VisStaden Västervik på nätet: <http://www.visstaden.se>

Stadsbiblioteket i Göteborg Konst- & musikavdelningen

Text och bild av Boel Enbågen
Göteborgs stadsbibliotek

Stadsbiblioteket i Göteborg ligger för er som inte redan vet det vid Götaplatsen i slutet av paradgatan Avenyen. Tre andra tunga kulturinstitutioner är våra närmaste grannar; stadsteatern, konserthuset och konstmuseet.

Det första man ser när man kommer in i huset är en 70 år gammal Ficus exotica på c:a 7 meter som när den anlände för några år sedan döptes till *Kunskapens träd*. Direkt till vänster på entréplanet ligger avdelning 1. Liksom på de flesta andra folkbibliotek är det inte enbart en musikavdelning, utan vi

har även konst, arkitektur, teater och film. Vad som däremot inte är så vanligt är att även lokalsamlingen om Göteborg och Bohuslän samt fjärrlån hör till oss. Med tanke på att de allra flesta fjärrlån vi lånar in är noter från Statens musikbibliotek är det kanske inte helt fel. På avdelning 1 arbetar 6 bibliotekariéer och 5 assistenter.

Sedan ungefär ett år tillbaka har vi en avdelning i avdelningen där vi har cd-skivor och videofilmer. På grund av stora problem med stölder lät vi bygga en sluten avdelning med stöldlarm vid utgången. Vi bytte till mjuka fodral på alla cd-skivor och till etiketter som sitter på själva skivan. Det sista för att man skall kunna låna själv på en utlåningsapparat vi köpte från Codeco.

Vi har c:a 9000 cd-skivor och det känns väl lite som att vi långsamt men säkert håller på att jobba upp oss efter några år med ett lite svajigt mediaanslag. Utlåningsstatistiken

går stadigt uppåt och i år har vi fått ett extra anslag på 20.000 för att göra en satsning på soul, reggae, electronica och hip hop. Varför det blev just de genrerna är både för att det är avdelningar där nästan allt är utlånat hela tiden och en del i en satsning på unga vuxna.

Programverksamheten har ökat de sista 2-3 åren hos oss liksom för de andra avdelningarna i huset. Förra året hade vi t.ex. en uppskattad serie med dj:s som pratade om olika musikgenrer för allmänheten och som dessutom utbildade personalen både teoretiskt och praktiskt.

Något nytt vi har börjat med är att skicka nyhetsbrev till prenumeranter som anmält sig på vår hemsida. Vi turas om att presentera en musikgenre eller tonsättare och länkar in till vår katalog. Det

har blivit en spännvidd från *ny norsk jazz* till *bhangra* och *Benjamin Britten*. I nyhetsbrevet tipsar vi också om nya cd-skivor och böcker vi köpt in den senaste månaden.

Just nu är det ganska stora förändringar på gång. Det första Christina Persson, vår nya chef för stadsbiblioteket, fick i uppdrag när hon började vid årsskiftet var att lägga fram ett nytt organisationsförslag. Vi är mitt uppe i detta nu men som förslaget ser ut skall vi slås ihop med avdelningen för skönlitteratur och språk. Vi skall ha gemensam chef och så småningom förhoppningvis "flytta ihop" för som det är nu är det två våningar mellan oss.

Dessutom sitter Anita Sindler, vår före detta chef och planerar för en eventuell framtida utbyggnad av hela biblioteket. Om och när det kan bli vet vi inget om men det skulle onekligen behövas!

Jag skickar stafetten vidare till ett bibliotek jag själv är intresserad att höra mer av nämligen Rockcity i Hultsfred.

VARFÖR GÖR DOM PÅ DETTA VISET?

Rapport från en temadag kring skivor och skivkatalogisering på folkbibliotek, anordnad av SMBF den 10 november 2003

Christel Rosenberg
Solna stadsbibliotek

40 deltagare möttes på Kulturhuset i Stockholm.

Ordförande i Svenska musikbiblioteksförbundet Veslemøy Heintz hälsade välkommen och sammanfattade kort styrelsens diskussion om specifika problem för folkbiblioteken vad gäller skivkatalogisering. Skivor utgör en viktig del av folkbibliotekens utbud. Hur behandlar man skivmaterial? Hur katalogiserar man? Katalogiserar man lokalt eller köper man poster från Btj? Gör man på samma sätt i Malmö som i Gävle? Om inte, varför? Går det att byta poster mellan olika lokala system?

Inför temadagen hade tre skivor valts ut, och musikavdelningarna vid stadsbiblioteken i Gävle, Malmö och Västerås samt Statens ljud- och bildarkiv och Grammfonarkivet vid Sveriges radio hade åtagit sig att lämna katalogiseringsförslag. Btj hade inbjudits att delta men valt att avstå. Katalogiseringarna fanns utlagda på SMBF:s webbplats, www.muslib.se/smbf/katpost.html

Här följer en sammanfattning av de olika katalogiseringsförslagen:

GRAMMOFONARKIVET

Först ut var Fredrik Broberg från Grammfonarkivet på Sveriges radio eller SRF, Sveriges Radios Förvaltnings AB som är den korrekta benämningen. Grammfonarkivet förvärvar och katalogiserar kommersiellt inspelad musik för utlåning eller överföring

till programverksamheten. Arkivet medverkar vid direktsändningar samt bistår med musikläggning/musikval och katalogsökning. Katalogen är utformad för att möta användarnas behov. Grammfonarkivet lyssnar på alla skivor och katalogiserar varje spår för sig. Man anger tiden för varje spår, men inte tiden för skivan som helhet. Alla spår katalogiseras, även extraspår som inte finns angivna på skivomslaget. Man har en egen ämnesordlista. Det finns ingen extern tillgång till Grammfonarkivets databas. Ett starkt önskemål från mötesdeltagarna var en nyutgåva av Cd-romskivan från 1995 med Grammfonarkivets databas. Men enligt Fredrik finns inga sådana planer inom överskådlig tid.

STATENS LJUD- OCH BILDARKIV

Därefter presenterade Olle Johansson, chef för katalogenheten på Statens ljud- och bildarkiv, sina katalogiseringar. SLBA är Sveriges nationalarkiv för inspelat ljud och rörliga bilder och tar emot pliktleveranser av bl.a. skivmaterial. I databasen, som uppdateras fyra gånger per år, finns över 100.000 fonogram. För närvarande pågår arbete med att ta fram ett nytt katalogformat som medger konvertering in i Libris, vilken planeras till 2005. SLBA beskriver objektet som helhet och anger tidslängden för hela skivan. Man anger ort för skivbolaget, men även var inspelningen är gjord. I innehållsanmärkningen skrivs de medverkande inom parentes. Exekutör/kompositör skrivs med initial + efternamn. SLBA använder SAB

klassifikationssystem men sätter inte ut några ämnesord. Databasen, som är Sveriges nationaldiskografi, är inte helt à jour, utan man lägger just nu in material från 2001.

MALMÖ STADSBIBLIOTEK

Den tredje presentationen kom från Malmö stadsbibliotek, Torbjörn Bondesson och Åse Lugnér. Malmö katalogiserar själva alla fonogram. För populärmusik tillämpar man en förenklad katalogisering för att få ut aktuellt material så snabbt som möjligt. Vilka behov låntagaren har och vilka uppgifter de vill kunna söka är vägledande frågor vid förkortad katalogisering. Innehållsförteckningar till pop-skivor behöver inte anges, den informationen kan den intresserade få från t.ex. All music guide. Däremot redovisas vilka som finns med i gruppen som spelar, eftersom man vet att det är intressant för låntagaren. På skivor, där innehållet redovisas, sätts exekutören inom parentes. Malmö skriver ämnesord i anslutning till klassifikationen men även ämnesord såsom Samlingar och Cd-nytt månad år.

GÄVLE MUSIKBIBLIOTEK

Christina Wängström från Gävle musikbibliotek som är ett Book-it-bibliotek, var inne på samma resonemang som Malmö, att katalogiseringen ska vara snabb och begriplig och svara mot låntagarens behov. Gävle importerar från BURK de poster som finns där, resten katalogiserar man själv. Finns inte posten i BURK görs

en preliminär post för att kunna låna ut objektet med en gång i väntan på BURK-posten. Christina menar väntan på BURK-posterna är alldeles för lång för att svara mot bibliotekets krav på god service till låntagarna. Även Gävle sätter de medverkande på skivan inom parentes i innehållsanmärkingen och när det gäller ämnesord finns Samlingar med, eftersom det inte finns möjlighet att redovisa samlingar i klassifikationen med (s).

VÄSTERÅS STADSBIBLIOTEK

Ingemar Johansson från Västerås stadsbibliotek inledde sin katalogiseringsredovisning med att diskutera om skivan som helhet har spelat ut sin roll. Här följer Ingemars synpunkter:

Redovisa innehåll i posterna eller inte – några principiella synpunkter

Det finns många skäl att ge en relativt detaljerad redovisning av innehållet

Utifrån användarnas behov och vanor:

Låntagare söker numera allt mer på enskilda låtar, inte på hela album. Detta har säkert en bakgrund i musikvanorna i övrigt. Ungdomar lyssnar mycket på singlar och när man laddar ner låtar från Internet, är det enskilda MP3-låtar, inte hela album. Man sätter ihop egna MP3-samlingar med favoritlåtar, hämtade från en mängd olika album. MP3-spelarna har ofta så små minnen att de inte räcker för att lagra ett helt album. När man bränner egna CD-skivor, hämtar man ofta

favoritlåtar från flera håll.

Utifrån hur skivmarknaden ser ut:

Övergången till CD-skivan som format har medfört en ökad betoning av enskilda låtar. Antologier typ "Best of the sixties" är vanliga och samlingsalbum typ "Absolute music" plockar hittarna ur sitt sammanhang. Man presenterar fortfarande enskilda låtar som singlar. Konceptalbum är ovanliga i dag (alltså skivor med ett genomgående och bärande tema), man satsar på en samling låtar som kan slå var för sig. Marknaden svämmas över av listor, oftast med enskilda låtar som utgångspunkt, mera sällan hela album. Artisternas kombination av låtar slås sönder i samlingsalbum, best of-plattor, nyutgåvor av äldre plattor med tillagda låtar för att fylla ut tiden osv.

MP3-hantering handlar nästan uteslutande om enskilda låtar. De lagliga nerladdningar som erbjuds kan i vissa fall omfatta ett helt album, men det är inte vanligt (och kräver snabb uppkoppling vilket inte alla intresserade har)

Ur bibliotekens synvinkel:

Många besökare frågar efter enskilda låtar. Folk lyssnar mycket på singlar, man får ofta förfrågningar på en artist innan fullängdsalbumet kommit ut.

Ofta har man användning för uppgifter i skivposterna även när man söker noter.

På nätet kan man hämta många

uppgifter, men det är tidsödande. Att inte lägga innehållet medför en omfördelning av arbetet. Man lägger arbetet på den som sitter i disken i stället för på den som katalogiserar. Ofta ges skivor ut i olika utgåvor med olika innehåll i olika delar av världen, något som gör att man inte kan vara absolut säker på om en viss låt finns på den skiva man letat fram på nätet. Uppgifter om extramaterial, typ videor, texter, datafiler, är viktiga för många låntagare.

Den genomgående frågan i redogörelserna från folkbiblioteken var om man skulle kunna byta poster mellan systemen för att slippa skriva poster själv i väntan på BURK-poster. (Om det nu över huvud taget blir några BURK-poster, alla skivor som köps katalogiseras ju inte in BURK.) Axiell, som levererar Book-it, har tidigare svarat: Man kan importera poster från andra Book-it bibliotek om de har Z39.50 server. Om det är burkposter får man in förkortad variant men lokalt katalogiserade poster kommer i sin helhet och ser likadana ut när de kommer fram. En Z39.50 server gör att andra kan söka i ens katalog via en Z39.50 klient. En Z39.50 klient ingår i en vanlig standard Book-it men en Z39.50 server är en tilläggsfunktion som kostar pengar.

Ett annat förslag är att försöka hitta en plattform i Libris för katalogisering av fonogram.

Libris-modellen, att biblioteken själva katalogiserar i databasen skulle vara mycket lämplig för musikkatalogisatorernas behov. Den som kommer

På hemsidan: www.muslib.se/smbf/Skivkatalogisering_tabell.doc hittar ni en sammanställning av folkbibliotekens katalogiseringar i jämförelse med Btj:s.

först med skivan gör en post i Libris, sedan kan de som kommer efter importera posten till sitt lokala system. Det skulle bli en någorlunda jämt fördelad katalogiseringsbörda och betydligt rationellare än dagens, då alla sitter och gör egna preliminära poster. Diskussionen utmynnade i att det tillsattes en arbetsgrupp som ska ta kontakt med Libris för att försöka hitta ett fungerande koncept. Arbetsgruppen består av, Charlotte Landgren, Norrköping, Harriet Aagaard, SSB, Torbjörn Bondesson, Malmö, Marika Andersson, Gävle och Christel Rosenborg, Solna.

På mötet presenterade helt kort Toolbox från Danmark,

www.musikbibliotek.dk/toolbox

som skulle kunna vara modell för en svensk variant. Den danska toolbox är en nationell Internetservice för alla bibliotekarier som arbetar med musik på folkbibliotek. För att ta vara på den kompetens inom musikbiblioteksfrågor som redan finns, har man konstruerat ett intranät som syftar till att vara ett redskap i det dagliga arbetet med bibliotekens musikmedia. Toolbox är en blandning av virtuell referensbok

och dynamiskt nätverk som syftar till att utveckla färdigheter, utbyta erfarenheter och bevara kunskaper.

Första steget för att tillskapa en toolbox för svenska behov är en fungerande mailinglista för att kunna utbyta erfarenheter. Denna lista är på gång och kommer att underhållas av Ingemar Johansson.

Musikbiblioteksforum

av Ingemar Johansson
Västerås stadsbibliotek

Nu har den etablerat sig: Musikbiblioteksforum, diskussionslistan för oss som arbetar med eller är intresserade av musikbiblioteksverksamhet.

Musikbiblioteksforum är en sk mailinglista, vilket innebär att man subscriberar, prenumererar på listan. Alla inlägg skickas till en viss adress och distribueras automatiskt till alla dem som anmält sig. Den här typen av kommunikation är mycket användbar för grupper som har ett gemensamt intresse. Och det har vi ju.

Listan kan användas på många sätt: Man kan utbyta tips, söka hjälp om man fått knepiga referensfrågor, informera om kurser och konferenser, diskutera katalogisering och klassifikation, tipsa om bra webbplatser, ventilerar inköpsfrågor, ges synpunkter på tekniska frågor osv

Man anmäler sig till Musikbiblioteksforum via Kultur nät Sveriges hemsida. Gå in på www.kultur.nu och klicka på **Diskussionslistor** längst ner på sidan.

Längst ner på den sida man då får upp klickar man på **Visa alla publika diskussionslistor** och under rubriken **Bibliotek** finns då **Musikbiblioteksforum**. Om man klickar på **här** i frasen **"Anmäl dig här"** får man upp en ruta där man ska fylla i epostadress och namn.

Klicka på **Skicka**. Klicka sedan på **skicka** igen. Klart!

Efter en liten stund får man en bekräftelse på att man anmält sig. Så enkelt är det.

Jag vet att den här listan är efterlängtd. Därför vore jag tacksam om ni hjälper till att sprida informationen till alla tänkbara intresserade. Jag har skickat ut information till de adresser som publi-

en efterlängtd diskussionslista

cerats i Musikbiblioteksnytt och de jag kunnat få fram via medlemslistan för SMBF.

Dessutom har jag informerat på Biblist och Folkbib och även på den danska motsvarigheten till Musikbiblioteksforum. (Dansarna har förlagt en länk på webbsidan med Musikbibliotekariernes toolbox). I det här sammanhanget kan jag nämna att listan för nuvarande har flera danska, en norsk och en finsk prenumerant. Totala antalet är när detta skrivs (i slutet av mars) ca 110.

Aktiviteten på listan har varierat från tid till tid. Diskussionen om vilka inköpskanaler man kan och får använda för videoinköp till biblioteken gav en ganska livlig debatt och kändes viktig (även om ämnet kanske behöver ytterligare förtydliganden)

Den här listan blir vad vi som prenumererar på den gör den till. Inga inlägg – en tråkig och ointressant lista. Aktiva prenumeranter – ett inspirerande utbyte, där man förväntansfullt klickar på varje nytt inlägg. Jag vill alltså uppmana alla att skriva till listan och verkligen utnyttja de möjligheter den ger. Alla inlägg behöver inte vara djupsinniga och "färdigtänkta". Det vore roligt om någon ville ta på sig att förse listan med ett löpande inlägg, exempelvis tips på bra webbplatser eller något mera lättsinnigt typ veckans skämt med musikanknytning.

Om något är oklart med listan är ni välkomna att kontakta undertecknad!

Ingemar Johansson
Västerås stadsbibliotek
72187 Västerås
Tel: 021-394674
Mobil: 070-5550920
Fax 021-394680
ingemar.johansson@vasteras.se

Vimmel

från årsmötet

Alla foton av Maria Johansson
Malmö stadsbibliotek

Tack vare IAML-listan och nya Musikbiblioteksforum har jag fått en del bra webbtips den senaste tiden. Håll till godo! /Red.

Uppsnappat på Musikbiblioteksforum.

<http://www.artistsforliteracy.org/famous.html>

En snygg och spännande hemsida som samlat sånger som inspirerats av litteratur. Innehåller många överraskningar...

Från IAML-listan, av Susan Emilie Manus (endast ett kort utdrag)

The Music Division of the Library of Congress is pleased to announce the launch of a new Web site, I Hear America Singing (IHAS), a portal to the Library's music and performing-arts collections available at

<http://www.loc.gov/ihas>

<http://www.wright.edu/~martin.jenkins/printmusic.html>

Free printable music on the web.

En utförlig och kommenterad länksamling över fritt musiktryck på nätet.

Detta känner väl de flesta till, men om någon missat det så varsågod.

Homepage for the IAML-IASA joint congress 2004 in Oslo is updated, including Electronic Registration form.

<http://www.IAML-IASA-2004.musikk.no>

Bibliographie nationale de France – Franska nationalbiografen. Nu även med musik

Den elektroniska versionen av 'Supplement Musique de la Bibliographie nationale Francaise' finns nu on-line på Franska nationalbibliotekets hemsida på följande adress:

<http://bibliographienationale.bnf.fr>

Här finner man poster till allt franskt musiktryck, och även musikpedagogiska arbeten som är utgivna i Frankrike och som mottagits av BNF som pliktexemplar. Åtkomsten till posterna är fri och gratis. Vad är haken? Det hjälper om man kan lite franska, för hemsidan är helt och hållet på fransmännens eget, vackra språk.

BOKTIPSET

av Pia Valdemarsdotter

International Music Directory 2004/2005 är namnet på ett nyutgivet uppslagsverk i 2 volymer från K.G. Saur. Verket dokumenterar musikens viktigaste områden och genrer, speciellt beträffande västerländsk konstmusik, och kan betraktas som ett standardiserat referensverktyg inom musikområdet världen över.

I Volym 1 under rubriken Performed Music hittar man kapitel om orkestrar, instrumentensemble, körer och vokalensemble, musikteatrar, tävlingar, priser och stipendium samt slutligen festivaler. Under avdelningen Teaching and Instruction finns information om musikhögskolor, musikakademier och kurser inom olika discipliner.

Volym 2 inleds med Radio and Television, vilket i sin tur följs av kapitel om musikförlag, musikbibliotek, arkiv och museer. Kapitlet Documentation and Research innehåller bland annat adresser till universitetsinstitutioner runt om i världen. Avslutningsvis finns rubriken National Music Councils, Associations and Foundations, som är en användbar informationskälla när det gäller aktiva organisationer inom musikindustrin.

På adressen www.saur.de/imd finns möjligheter att lämna förslag och idéer till ytterligare önskemål och förbättringar.